

Suvestinė redakcija nuo 2009-04-05

Isakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [34-1250](#), i. k. 1072330ISAK003D-117

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

I S A K Y M A S

**DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ, SIEKIANČIŲ PASINAUDOTI PARAMA PAGAL LIETUVOS
KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS IR LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS
SEKTORIAUS 2007–2013 METŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PRIEMONES,
EKONOMINIO GYVYBINGUMO NUSTATYMO TAISYKLIŲ**

2007 m. kovo 16 d. Nr. 3D-117

Vilnius

Siekdama, kad būtų tinkamai pasirengta Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšų administravimui,

t v i r t i n u Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtos 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2007 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 3D-117

**ŪKIO SUBJEKTŲ, SIEKIANČIŲ PASINAUDOTI PARAMA PAGAL LIETUVOS KAIMO
PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS IR LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS
SEKTORIAUS 2007–2013 METŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PRIEMONES,
EKONOMINIO GYVYBINGUMO NUSTATYMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti finansine parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius bei jų kritines reikšmes.

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Ataskaitiniai metai – finansiniai metai, einantys prieš paramos paraiškos pateikimo metus.

Dotacijos, susijusios su pajamomis – dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ir negautoms pajamoms kompensuoti (tikslinė pagalba, skiriama prekių gamybai arba paslaugų teikimui finansuoti, parduodamų prekių arba teikiamų paslaugų kainai sumažinti, įvairioms programoms remti, arba veiklos nuostoliams iš dalies kompensuoti, gamybai skatinti, produkcijos kokybei gerinti, mažų sąnaudų ūkininkavimo sistemoms išlaikyti ir kt.), taip pat visos kitos dotacijos, nepriskirtinos dotacijoms, susijusioms su turtu.

Dotacijos, susijusios su turtu – dotacijos, gaunamos ilgalaikio turto forma arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti arba kitaip įsigyti.

Grynasis pelningumas – grynojo pelno ir pardavimo pajamų, įskaitant dotacijas, susijusias su pajamomis, santykis.

Naujas ūkio subjektas – ūkio subjektas, įsteigtas paramos paraiškos pateikimo metais arba ataskaitiniais metais.

Paskolų padengimo rodiklis – pagrindinės veiklos pinigų srautų, įskaitant dotacijas, susijusias su pajamomis, ir dotacijų, susijusių su turtu, metinės sumos santykis su grąžintų paskolų, mokėtų lizingo įmokų, sumokėtų palūkanų per metus suma.

Pirmieji planuojamojo laikotarpio metai – paramos paraiškos pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos metai.

Planuojamasis laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo paramos paraiškos pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos metų pradžios, per kurį planuojama įgyvendinti projektą ir įvertinti ūkio subjekto ekonominį gyvybingumą. Ūkio subjektams, prašantiems paramos pagal priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“, šis laikotarpis gali būti ilgesnis ir turi tęstis ne trumpiau kaip trejus metus po projekto įgyvendinimo pabaigos metų.

Praėję ataskaitiniai metai – finansiniai metai, einantys prieš ataskaitinius metus.

Projekto įgyvendinimo pradžia – paraiškos užregistravimo Nacionalinėje mokėjimo agentūroje prie Žemės ūkio ministerijos data.

Projekto įgyvendinimo pabaiga – paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos data.

Skolos rodiklis – ilgalaikių ir trumpalaikių skolų (mokėtinų sumų ir įsipareigojimų) santykis su turtu.

Vidinė grąžos norma – palūkanų norma, kuriai esant, investuoto kapitalo vertė lygi grynųjų pinigų srautų vertei per prognozuojamąjį laikotarpį.

Veiklą vykdančias ūkio subjektas – ūkinę komercinę veiklą vykdančias ūkio subjektas, pateikęs Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos finansinės atskaitomybės dokumentus už ataskaitinius ir praėjusius ataskaitinius metus.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Verslo apskaitos standartai, patvirtinti viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto Standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1 (Žin., 2004, Nr. [20-616](#)), ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programa.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-100](#), 2009-02-13, Žin., 2009, Nr. 20-809 (2009-02-21), i. k. 1092330ISAK003D-100

II. EKONOMINĮ GYVYBINGUMĄ APIBŪDINANTYS RODIKLIAI

3. Grynasis pelningumas.

3.1. Veiklą vykdančiams ir naujiems ūkio subjektams (toliau – ūkio subjektas), išskyrus prašantiems paramos pagal priemonę „Pusiaus natūrinių ūkių rėmimas“, grynasis pelningumas skaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{gp} = \frac{GP}{PP + DP}, \text{ proc.} \quad (1)$$

čia: GP – grynasis pelnas litais;

PP – pardavimo pajamos litais;

DP – dotacijos, susijusios su pajamomis, litais.

3.2. Ūkio subjektams, prašantiems paramos pagal priemonę „Pusiaus natūrinių ūkių rėmimas“, grynasis pelningumas apskaičiuojamas supaprastintos arba dvejybinės buhalterinės apskaitos dokumentų duomenimis pagal formulę:

$$k_{gpn} = \frac{PP - I}{PP} \cdot 100, \text{ proc.} \quad (1.1)$$

čia: PP – pardavimo pajamos litais;

I – piniginių išlaidos, susijusios su vykdoma žemės ūkio veikla.

4. Skolos rodiklis skaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{sk} = \frac{IS + TS}{T_{pab}} \quad (2)$$

čia: IS , TS – ūkininkų ilgalaikės ir trumpalaikės skolos, įmonių mokėtinos sumos ir įsipareigojimai metų pabaigoje litais;

T_{pab} – viso turto vertė metų pabaigoje litais.

5. Paskolų padengimo rodiklis skaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{pask} = \frac{PVS + DT}{S_g + PL} \quad (3)$$

čia: PVS – pagrindinės veiklos pinigų srautai per finansinius metus, įskaitant dotacijas,

susijusias su pajamomis, litais;

DT – per finansinius metus gautos dotacijos, susijusios su turtu, litais;

S_g – gražintos paskolos kredito įstaigoms, kitos finansinės skolos ir sumokėtos lizingo įmokos per finansinius metus litais. Perfinansuotos paskolos į gražintų paskolų sumą neįskaičiuojamos. Kredito linijos gražinimo suma per metus skaičiuojama grynąja verte, t. y. skaičiuojamas skirtumas tarp kredito linijos likučio metų pradžioje ir likučio metų pabaigoje;

PL – sumokėtos palūkanos per ataskaitinius metus litais.

6. Vidinė grąžos norma (toliau – VGN) skaičiuojama *Microsoft Excel* aplinkoje, naudojant IRR funkciją (*Insert/function.../Or select a category: Financial Select a function*), pagal formulę:

$$VGN = IRR (-LV_0; PS_1; PS_2; \dots PS_5 + LV_5) \quad (4)$$

čia: LV_0 – ūkio subjekto investuoto kapitalo vertė ataskaitinių metų pabaigoje (ilgalaikis turtas (išskyrus finansinį turtą) + atsargos + biologinis turtas + gautinos prekybos skolos – skolos tiekėjams ir gauti išankstiniai apmokėjimai). Naujo ūkio subjekto investuoto kapitalo vertė (LV_0) skaičiuojama iš pradžios balanso, jeigu prieš investicijas nėra ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės;

$PS_1; PS_2; \dots PS_5$ – ūkio subjekto planuojamojo laikotarpio metų pagrindinės veiklos pinigų srautų ir investicinės veiklos pinigų srautų suma litais;

LV_5 – ūkio subjekto investuoto kapitalo vertė litais penktaisiais planuojamojo laikotarpio metais (skaičiuojama analogiškai kaip LV_0 iš planuojamojo laikotarpio metų balanso).

III. EKONOMINĮ GYVYBINGUMĄ APIBŪDINANČIŲ RODIKLIŲ REIKŠMĖS

Priemonės	Grynasis pelningumas $\geq$, proc.	Skolos rodiklis $\leq$	Paskolų padengimo rodiklis $\geq$	Vidinė grąžos norma $\geq$, proc.
Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės				
I kryptis „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“				
3 priemonė „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“	1*	0,80	–	–
5 priemonė „Pusiau natūrinių ūkių rėmimas“	1**	–	–	–
6 priemonė „Žemės ūkio valdų modernizavimas“	1	0,60	1,25	6,5
7 priemonės „Miškų ekonominės vertės didinimas“ veiklos sritis „Miško kirtimo, apvaliosios medienos bei biokuro (medienos kuro) ruošos modernizavimas“	1	0,60	1,25	6,5
9 priemonė „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“	1	0,60	1,25	6,5
III kryptis „Gyvenimo kokybės kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“				
1 priemonė „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos „	1	0,60	1,25	6,5
2 priemonė „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“	1	0,60	1,25	6,5

Priemonės	Grynasis pelningumas ≥, proc.	Skolos rodiklis ≤	Paskolų padengimo rodiklis ≥	Vidinė gražos norma ≥, proc.
3 priemonė „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“	1	0,60	1,25	6,5
4 priemonė „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“	1	0,60	1,25	6,5
Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemonės				
I kryptis „Žvejybos laivyno pritaikymo priemonės“				
3 priemonė „Žvejybos laivų modernizavimas“	1	0,60	1,25	6,5
5 priemonė „Parama jauniems žvejams“	1	0,60	1,25	6,5
II kryptis „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara“				
1 priemonė „Akvakultūra“***	1	0,60	1,25	6,5
2 priemonė „Žvejyba vidaus vandenyse“***	1	0,60	1,25	6,5
3 priemonė „Žuvų perdirbimas ir rinkodara“	1	0,60	1,25	6,5
III kryptis „Bendro intereso priemonės“				
1 priemonė „Žvejybos uostai, prieplaukos, iškrovimo vietos“	0	0,60	1,25	–
IV kryptis „Tvari žuvininkystės regionų plėtra“***	1	0,60	1,25	6,5

* – skaičiuojamas ketvirtaisiais ir penktaisiais planuojamo laikotarpio metais;

** – skaičiuojamas penktaisiais planuojamojo laikotarpio metais;

*** – tik investiciniams projektams.

6¹. Ūkio subjektų, teikiančių paraiškas pagal I krypties priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrąją veiklos sritį, kai prašoma paramos suma neviršija 150 tūkst. Lt, ekonominio tinkamumo įvertinimo rodikliai yra:

6.1.¹ pelningumas (pajamos viršija išlaidas);

6.2.¹ skolos rodiklis (rodiklio reikšmė mažesnė arba lygi 0,75).

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-206](#), 2009-03-31, Žin., 2009, Nr. 38-1468 (2009-04-04), i. k. 1092330ISAK003D-206

IV. EKONOMINIO GYVYBINGUMO NUSTATYMO TVARKA

7. Veiklą vykdančios ūkio subjektai, kurių projektuose numatytų investicijų vertė – per 40 000 eurų, laikomi tinkamais finansinei paramai gauti, jeigu ekonominio gyvybingumo rodikliai atitinka III skyriuje nurodytas reikšmes:

7.1. ataskaitiniais metais: grynąjį pelningumą ir skolos rodiklį;

7.2. projekto įgyvendinimo laikotarpio metais: skolos ir paskolų padengimo rodiklius;

7.3. visais kitais planuojamojo laikotarpio metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų: grynąjį pelningumą, skolos ir paskolų padengimo rodiklius.

8. Nauji ūkio subjektai, kurių projektuose numatytų investicijų vertė – per 40 000 eurų, laikomi tinkamais finansinei paramai gauti, jeigu ekonominio gyvybingumo rodikliai atitinka III skyriuje nurodytas reikšmes:

8.1. projekto įgyvendinimo laikotarpio metais ir pirmaisiais metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų: skolos ir paskolų padengimo rodikliai;

8.2. antraisiais ir visais kitais planuojamojo laikotarpio metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų: grynas pelningumas, skolos ir paskolų padengimo rodikliai.

9. VGN skaičiuojamas ūkio subjektams, kurių projektuose numatytų investicijų vertė – per 40 000 eurų.

10. Ūkio subjektų, kurių projektuose numatytų investicijų vertė mažesnė arba lygi 40 000 eurų, grynojo pelningumo ir skolos rodikliai turi atitikti III skyriuje nurodytas reikšmes kitais metais po projekto įgyvendinimo pabaigos.

11. Ūkio subjektų, teikiančių paraiškas pagal I krypties priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrąją veiklos sritį, kai prašoma paramos suma neviršija 150 tūkst. Lt, laikomi tinkamais finansinei paramai gauti, jeigu:

11.1. ataskaitiniais arba praėjusiais ataskaitiniais metais vykdė pelningą veiklą (ūkio subjekto pajamos viršijo išlaidas);

11.2. skolos rodiklio reikšmė ataskaitiniais arba praėjusiais ataskaitiniais metais mažesnė arba lygi 0,75.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-100](#), 2009-02-13, *Žin.*, 2009, Nr. 20-809 (2009-02-21), i. k. 1092330ISAK003D-100

12. Ūkio subjektai laikomi netinkamais finansinei paramai gauti, kaip neatitinkantys ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus, jei:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-100](#), 2009-02-13, *Žin.*, 2009, Nr. 20-809 (2009-02-21), i. k. 1092330ISAK003D-100

12.1. ataskaitiniais metais finansinės atskaitomybės ataskaitose pateikiama informacija tarpusavyje nesusieta;

12.2. po gauto atsakymo į Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos paklausimą:

12.2.1. planuojamojo laikotarpio metais finansinės atskaitomybės ataskaitose pateikiama informacija tarpusavyje nesusieta;

12.2.2. ūkio subjekto verslo plane pateiktos finansinių prognozių sudarymo prielaidos planuojamuoju laikotarpiu žymiai skiriasi nuo Lietuvos statistinių ar Ūkių apskaitos duomenų tinklo duomenų arba praėjusio ir/ar ataskaitinio laikotarpio duomenų ir nepateikti jas pagrindžiantys dokumentai, paaiškinimai ar skaičiavimai;

12.2.3. nepagrįstas projekto finansavimas iki paramos gavimo (atsižvelgiant į taikomą paramos mokėjimo būdą);

12.2.4. jeigu verslo planas parengtas nesilaikant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu 2007–2013 metų laikotarpiui patvirtintų verslo plano rengimo reikalavimų ir/ar nepateikti duomenys, būtini ekonominio gyvybingumo rodikliams apskaičiuoti.

13. Ūkio subjektams, kurie pripažinti neatitinkančiais ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus dėl 11 punkte nurodytų priežasčių, ekonominį gyvybingumą apibūdinantys rodikliai neskaičiuojami.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-100](#), 2009-02-13, *Žin.*, 2009, Nr. 20-809 (2009-02-21), i. k. 1092330ISAK003D-100

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-670](#), 2008-12-05, Žin., 2008, Nr. 143-5735 (2008-12-13), i. k. 1082330ISAK003D-670

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. 3D-117 "Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-100](#), 2009-02-13, Žin., 2009, Nr. 20-809 (2009-02-21), i. k. 1092330ISAK003D-100

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. 3D-117 "Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-206](#), 2009-03-31, Žin., 2009, Nr. 38-1468 (2009-04-04), i. k. 1092330ISAK003D-206

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. 3D-117 "Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių" pakeitimo